

FIRN

2015/4

Uus treeninghooaeg

Lõunanaabritel külas:

- Baili ronimislager
- võistlused

Orienteerumisüritus

Firnikad mägedes 2015

Sügiskalender

- ronimised
- hooaja lõpetamine

Alpiklubi Firn infokiri – 2015/4

Iga aasta septembris kogunevad alpinismihuvilised Tartu Ülikooli akadeemilise spordiklubi alpinismitreeningutele, et teha oma esimesed sammud mägede suunas. Samuti liituvad treeningutega need, kel baasoskused juba omandatud ning kes treenivad konkreetsemate sihtidega tulevasteks ronimisretkedeks ja matkadeks. Huvipuuduse üle kindlasti kurta ei saa. Tõele au andes on harrastajaid isegi natuke rohkem kui hetkel kohapealsed ressursid võimaldavad. Kuidas on plaanis olukorraga toime tulla, sellest räägime mõne sõnaga ka käesolevas numbris.

Lisaks ronimisele, köietööle ja üldfüüsilise arendamisele spordihallis ning vastupidavuse lihvimisele välitreeningutel, võtame regulaarselt ette väljasõite ja üritusi. Nii näiteks toimus oktoobri alguses Lätis, Valmiera külje all asuvas Bailis, sügisene ronimislaager. Möödunud nädalavahetusel leidis aset klubi traditsiooniline orienteerumisüritus. Järgmine väljasõit on juba eeloleval nädalavahetusel, kui külastatakse üheskoos Helsinki ronimishalli ning minnakse järgmisel päeval Astangule ronima. Muidugi loodame jätkuvalt, et uus hooaeg kostitaks meid üle pika aja taas korraliku talvega, mis võimaldaks ette võtta toredaid kodumaiseid matku ja väljasõite jääle.

Et mitmekülgsed treeningud ja klubitegevus langevad viljakasse pinnasesse, seda tõestab ilmekalt ka lõppema hakkav hooaeg. Aasta jooksul kogunes klubirahva peale rõõmustavalt palju ronimisretki, tervelt 15. Firnikad mägedes, kaljudel ja jääl aastal 2015 – see on põhiliseks jututeemaks nii järgnevatel lehekülgedel kui ka **klubi hooaja lõpetamisel Palupõhjas, 28.-29. novembril**. Seal avaneb kõigil võimalus tutvuda klubi 56. tegevusaasta jooksul tehtuga – nii sõnas, pildis kui videos. Jagame üheskoos mäemuljeid ning saame ülevaate teistegi huvitavatest kogemustest. Sellega soses kutsume Teid kõiki üles oma retki ja ronimisi sisestama Firni retkede andmebaasi. Sisestatud retkede hulgast valitakse hooaja lõpetamisel eri kategooriates klubi aasta parimad. Mis aga peamine – me loome seeläbi nii endile kui teistele väärtuslikku innustus- ja teadmisteallikat. Täpsem info [siin!](#)

Loomulikult on ka järgmise hooaja plaanidest juba üht-teist õhus: loodame jätkuvalt teha koostööd erinevate alpinismiinstruktoritega, et pakkuda huvilistele arendavat õppe- ja treeningprotsessi alpilaagrites. Nagu ikka, on tulevikku vaadates silmapiiril nii lähemaid kui kaugemaid suviseid väljasõite kaljudele. Täpsemad ja konkreetsemad plaanid juba järgmises infokirjas. Seniks aga julgustame kõiki oma ronimissoove, plaane ja ettepanekuid meiega jagama – firm@firm.ee.

Head lugemist!

Alpiklubi Firn juhatus

Treeningud TÜSK'is

Sel sügisel oleme teravamalt kui varem silmitsi seismas ruumipuudusega, sest algajate grupis on aktiivseid osalejaid 12-14 ning varasematest aastatest tuttavaid alpinismihuvilisi on juba suurusjärgus 30 või rohkem. Seega pole harvad momendid, kus ühes treeningus käib läbi 30-40 inimest, mis arvestades hetkevõimalusi on nii treenerile kui osalejatele karm. Olukorra lahendamiseks on ette võetud mitmeid abinõusid.

Esiteks oleme suurendanud juhendajate arvu. Lisaks Andres Hiiemäele on septembrist algajate treeninguid juhendamas **Rees Juurmaa**, kel parajasti käsil treenerikutse omandamise lõpusirge, st. läbitud on treenerikutse üldainete ja matkajuhi kursused ning novembri lõpus seisab ees kutseksam. Lisaks on abiks Tartu Ülikoolis füsioterapeudi õpingutelt saadavad oskused ja teadmised treeningpõhimõtetest, füüsiliste võimete arendamisest, samuti vigastuste ennetamisest.

Teiseks oleme laetaladele juurde tekitanud **jaamu ja tugikõisi**, et köietõõharjutustega hajutada seinale langevat koormust.

Kolmandaks oleme juurde soetanud **treeningvahendeid**, luues seeläbi võimalusi nii köietöö kui üldkehalise ettevalmistuse mitmekesistamiseks.

Kõige selle tulemusena on treeningud varasemast rohkem struktureeritud ja organiseeritumad. Samas liinis on plaanis treeningtingimuste parandamist ka jätkata – pidevalt uusi lahendusi otsides, alati kaugemale mõeldes. Nõnda on mõtteid treeningute mitmekesistamiseks veel teisigi ning mõnedki neist vajaksid spetsiifilisemaid oskusi puutöö ja metallitöö valdkonnas. Kui kellelgi vastavad oskused olemas ja võimalik näpistada ka vaba aega, et nõustada või olla abiks nende realiseerimisel, siis andke julgelt märku – andres@hiiemae.pri.ee.

Selle poolaasta enim oodatud projektiks on aga **uue boulderseina** ehitamine põhiseina kõrvale. Koostöös Tartu kaljuronimisklubiga Crux on plaanitud oma jõududega püstitada ligi 12 meetri laiune ja 4 meetri kõrgune ronimispind. See võimaldaks soojendust ja tehnikaharjutusi läbi viia uuel seinasosal ning seeläbi vähendada ülerahvastatust põhiseinal. Ülikooli spordiklubiga on seina ehitamiseks sobiv koht välja valitud, ning valminud on ka detailne joonis. TÜSK'i poolne toetus on nukkide ja mattide soetamisel, skautide abiga on olemas ka vajalik kogus seinaplaate. Seinakonstruktsiooni materjalide ja ehitusprotsessiga oleme aga plaaninud hakkama saada ise ning oma vahenditega. Lähiajal pöördume kõigi Firni ja Cruxi ronimishuviliste poole üleskutsega toetada ühist eesmärki, aidates leida vajalikke vahendeid, materjale ning asjalikke töökäsi. Planeeritav ehitusaeg on detsembris. Täpsem info peatselt klubi kodulehel!

Külaskäigud lõunanaabrite juurde

10.-11. oktoobril toimus Lätis, Valmiera külje all asuvas Bailis, Firni sügisene ronimislaager. Baili on kena kámpingukoht, kus peahoone fassaad on ehitatud, arvestades alpinistide treeningvajadusi. Ronitavad on kõik hoone ligi 14 meetri kõrgused välisseinad, lisaks on mitmeid muid rajatisi, mis annavad mitmekesiseid võimalusi matka- ja päästetehnikate harjutamiseks.

Väljasõidul said sügisel alpinismitreeningutega liitunud noored esimese kogemuse värskes õhus ja looduslikul reljefil, kui

mõlemad päevad sisustati rohke ronimise ning köietöö harjutamisega. Rohkem pilte klubi [kodulehel!](#)

Baili ronimislaagriga Firni külaskäigud lõunanaabrite juurde aga ei piirdunud. Sügise jooksul käis Rees Juurmaa kahel korral kogemusi omandamas lätlaste tugevatasemelistel alpinismitehnikavõistlustel.

Septembris osaleti lätlastest ronimiskaaslasega alpiklubi Traverss võistlusel Gandrs Kauss. Novembris aga löödi kaasa LACA korraldatud alpinismitehnika võistlusel Kadagas. Mõlema võistluse trassid olid huvitavad ja mitmekesised. Etteantud ajaga raja läbimine nõudis

head koostööd, läbimõeldud tegutsemist ja kogemust. Juhtus, et kohati jäi puudu kas ühest või teisest, vahel oli küsimus vaid sekundites. Lõunanaabrid, kellega võrreldes on sportlik alpinismitehnika Eestis veel ilma laiema kandepinnata, tõestasid aga et kõik on võimalik. Rohkem pilte [siin](#) ja [siin](#)!

Sügisene orienteerumisüritus

7. novembril toimunud Firni orienteerumisüritusel läks metsa 31 inimest ja korraldajatele teadaolevalt tuli neid tagasi täpselt sama palju. Seega läks üritus korda!

Kuigi viimased punktid said metsa alles siis, kui võistlejad neid juba jahtimas olid, tundus võistlusjärgse melu järgi otsustades, et osalejad jäid rahule. Tulemused ja kaardi leiab [siit](#)!

Firnikad mägedes, kaljudel ja jääl: hooaeg 2015

Alljärgnevalt lühiülevaade Firmi rahva ronimisretkedest lõppeval teguderohkel hooajal. Täielikum ülevaade firnikate mäeskäikudest koos tekstide ja rohke pildimaterjaliga on leitav [klubi kodulehelt!](#)

Jääronimine Tatrates

Veebruaris käis Kõrg-Tatrates ronimas väike, aga sõbralik seong koosseisus Rees Juurmaa ning Oleg Mirošnikov (Läti). Sihtkohaks sai valitud org Slovakkia põhjaosas, mis kannab kohalikus keeles nime Velka Studena Dolina. Kuigi antud piirkonnas asuvad nii mõnedki Tatrate kõrgeimad tipud, koondus nende tähelepanu seekord pigem mäenõlvadel paiknevatele arvukatele jääkoskedele.

Olgugi et piirkonna nimi tähendab tõlkes „Suur Külma Org”, kogeti külmakraade pigem tagasihoidlikult. See-eest kattus org iga päev udulooriga, mis oli nii tihe, et taevast ja lumi sulasid näiliselt ühte. Mis rõõmu valmistas – jääd oli küllaga, pakkudes sealveedetud aja jooksul võimalusterohket ning põnevat ronimist. [Põhjalikum ülevaade.](#)

Ronimine Apalatsides ja Kaskaadides

Põhja-Ameerikas resideeruv firnikas Alar Ainla kondas kevadest sügiseni kohalikes mägi- ja piirkondades. Valgete Mägede nimelises ahelikus Apalatsides sisustas ta varakevadel vaba aega kõigepealt jääronimisega ning hiljem sai proovitud ka kaljuronimist. Sügise poole leidis Alar võimaluse kohalikel maastikel lühema mägitipude tegemiseks.

Suve alguses sooritas Alar aga alpinistliku tõusu Kaskaadide mäestiku kõrgeimale mäetipule nimega Mt. Rainier (4392 m).

Kaljuronimine Andaluusias

Aprilli alguses käis tervelt 10-liikmeline grupp firnikaid ronimas Lõuna-Hispaanias Andaluusia piirkonnas. Grupi koosseis: Gen Mandre, Kerdi Leetma, Karmen Stimmer, Erik Jaaniso, Katre Tatrik, Pille Vilgota, Dagmar Piikov, Kaarel Kimmel, Arvi Jõers ja Priit Niibo.

Seitsme ronimispäeva jooksul nautiti üheskoos sportronimist mitmetel erinevatel kaljudel El-Chorros, Desplomilandias ja Costa Blancas. Mõnudas atmosfääris roniti väga varieeruvatel ja mitmekülgset reljeefil, nii ühe- kui ka mitmekõiepikkustel radadel. Pildialbumid: [Priidult](#), [Dagmarilt](#) ja [Erikult](#)

Kaljuronimine Türgis

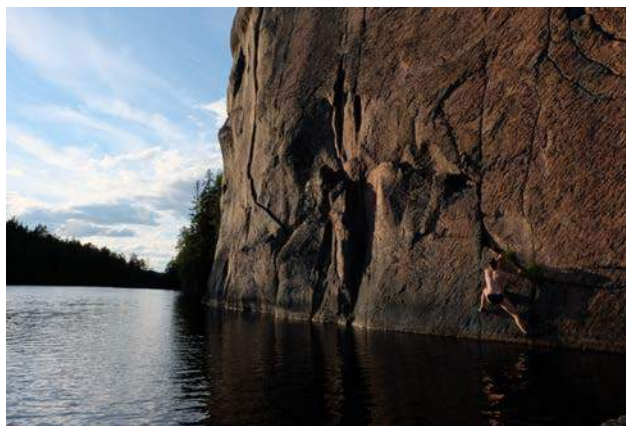

Maikuu külastasid Firni treeningulised Oleg Ivanov ja Aleksandra Ivanova Türgit. Eesmärgiks oli ronida, nautida päikest ja puhata igapäevasest rutiinist. Ronimist prooviti Türgi suurimas ronimispiirkonnas nimega Geyikbayiri, samuti Olymposes. Aega veedeti ka Kapadokias ja Istanbulis.

Soomes uutel jahimaadel

Suve esimeses pooles külastasid firnikad mitmeid eri kaljuronimispiirkondi üle kogu Soome. Esmalt käis 8-liikmeline grupp enne jaanipäeva avastamas enda jaoks uut ronimispaika Turu saarestikus, Kustavil. Sealsed kaljud on poltimata, mis tähendab, et rajad kulgevad piki kaljupragusid, mööda mida ronitakse oma vahenditega. Kaljud olid meeldivad nii käega katsudes kui ka silmaga vaadates – ära ronitud rajaga kaasnes sageli preemiana tipust avanev maaliline vaatepilt.

Ning treeninghooaja lõppnoodina käidi juuli esimesel nädalavahetusel toreda seltskonnaga ronimas juba armsaks ja koduseks saanud, kuid jätkuvalt üllatusi pakkuvat Olhava kaljudel. Seekordse sõidu eripäraks oli erakordselt rohkearvuline osalejaskond (kokku 18) ning tavatult paljudele (12-le) oli ronimine sealmail esimeseks korraks. Veetnud kaks täispäeva Olhaval, tehti kolmandal päeval tutvust ka juba ammu-ammude plaanis olnud Haukkakallio piirkonnaga. Roniti nii ülevalt kui alt, prao seest ja väljastpoolt, üles ja traaverssi, põnevaid radu nii oma vahendite kui statsionaarsete tugipunktidega. Uudsust ja põnevust jätkus igasse päeva ning uusi mõtteid ja plaane jäi ka järgmisteks kordadeks.

Põhjalikumad ülevaated [siin](#) ja [siin](#)

Alpid: Ringreis Euroopas

Piret Värnomasingu suvised plaanid said enam-vähem paika pandud juba eelmise aasta novembris, kui tekkis idee minna Alpidesse, autoga. Juuni lõpust juuli alguseni väldanud reisirajad teele ette Bishorn (4153 m), Lagginhorn (4010 m), La Dole (1677 m), Mont Blanc du Tacul (4248 m), Mont Blanc (4810 m), Madonnina del Gran Paradiso (4052 m), Dôme de Neige des Écrins (4015 m), Barre des Ecrins (4101 m). Proovitud sai ka Nordendi ja Dufourspitzet.

Mägimatkamine Rootsis

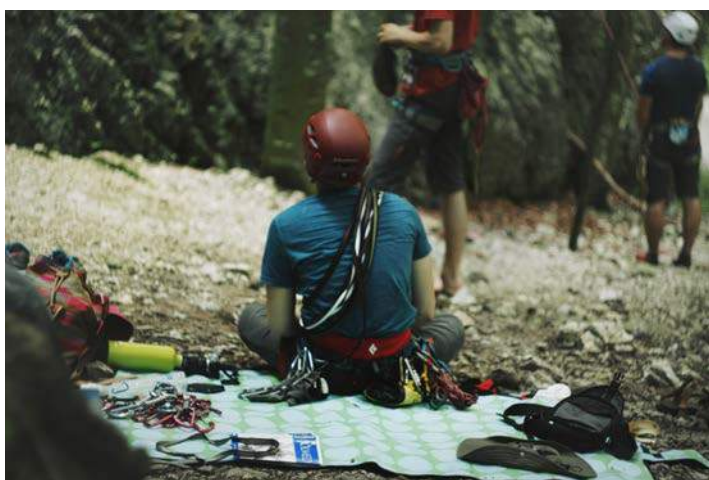
Juulikuus käisid firnikad Gen Mandre ja Kerdi Leetma üheskoos matkamas Põhja-Rootsi põhjamaisel mägisel pinnamoega Abisko rahvusparkis.

Kaljuronimine ja matkamine Tatrates

Juuli teises pooles sõitis 7-liikmeline seltskond Firni noori treeningulisi (Kristiina Raag, Kerti Pahk, Kätlin Muuga, Rain Ojavee, Martin Rahusoov, Martin Valgur ja Tauri Hindre) Slovakkia suunas eesmärgiga näha mägesid, ronida ning külastada mõnda tippu.

Esimesena tutvuti Morskie Oko järvede ümbrusega. Pärast mõningat matkamist ja ronimist Morskie Oko lähedal Mnichi mäetipul, liiguti lõuna poole Zadielska Dolina nimelise kanjoni juurde, kus veedeti poolteist päeva ronimist harrastades.

Sellele järgnes reisi mõnusaim ronimis- elamus Turniska kaljudel keset metsa kõrguvatel kuni neljakümne meetri kõrgustel põnevatel radadel. Seejärel võeti eesmärgiks tõusta Rysy tippu (2503 m). Pool tunnikest enne tippu jõudmist selgines taevas täielikult, võimaldades nautida kogu ümbritsevat võimsat vaadet. Reisi viimastel päevadel jõuti ronida veel ühel Slovakkia kaljuseinal ning hiljem Poola Juuras.

Kokkuvõttes jäädi reisiga rahule, kuna saadi juurde palju kogemusi altjulgestuses ja erineva iseloomuga kaljudel ronimisel.

Valais Alpide käimata orud

Juuli lõpust augusti alguseni käis 6-liikmeline seltskond (Jaan Ainelo, Mart Kainel, Andres Kepler, Janoš Nikopensus, Jüri Vilismäe, Kalle Kiiranen) mägimatkal Valais Alpides. Jaan, Mart ja Andres on sealkandis vähemalt 4 korda matkanud, kuid ikka leidub veel avastamata orge ja ahelikke, mistõttu grupijuht Jaan nimetaski oma fotogalerii „Valais Alpide käimata orud“. Marsruudi koostas Mart, Andres aga oli asendamatu kõikvõimalike piletite hankimisel.

Kui alguses võis arvata, et tuleb lihtne jalutuskäik rohelistel alpiaasadel koos Milka lehmakeste ja joodeldavate karjustega, siis tegelikult on Zermatti orust lääne poole jääv maastik üllatavalt „sakiline“ – sügavad kaljud orud silekaljude ja rusunõlvadega, kus rada teadmata võib hätta sattuda.

Põnevamad kohad olid ehk Turtmanni liustikul ja jäämurrus, kus tuli ise marsruuti otsida, valikuid teha. Üllatasid võimsad Bruneggi, Turtmanni, Ferpele, Tsa de Tsani liustikud ja jäämurrud. Väga uhked vaated avanesid Herensi platool – Dent Blanche, Matterhorn, Dent Herens. Divisioni kuru lõunapoolne nõlv osutus väga äkiliseks, hea et sealgi ketid olid. Grupi nooremad mehed Andres ja Janoš ei jätnud jonnit ja käisid matka lõpus ka 4000 peal õhku hingamas – Breithorn jt. Aga see oli neile juba boonuseks, lisaks ilusale matkale. [Grupi pildialbum](#)

Mägimatkamine "mini-Alpides"

Julia Aleksandrovna, Pavel Anohhin ja Elina Elkind kirjeldavad oma augusti-kuise reisi põhjal Kõrg-Tatraid kui mini-Alpe. Ilusad, kuid madalad ja ka suhteliselt ohutud. Väga hea koht alustuseks, kus vea hind ei pruugi olla liialt kõrge. Kõrg-Tatrad olid nende vastu üldiselt sõbralikud ja reis möödus ilma suuremate muredeta; tavapärase lihasvalu ei tule arvesse. Kõige muljetavaldavam algajale oli ronimine Świnica (2301 m) otsa, kus vahepeal tuli ennast kettide najal püsti hoida ja nende abil üles liikuda; alla vaatamine sel hetkel liiga julgustav ei olnud. Üks meeldejäävamaid kohti ilusate vaadetega oli Szpiglasową Przełęcz mäekuru, kus kindlasti tasuks ära käia.

Ala-Artša alpilaager

Ka tänava suvel käisid firmikad Tjan-Shanis alpilaagris, täpsemalt kahes alpilaagris, mis toimusid vastavalt juuli teisel poolel ja augusti esimesel poolel.

Esimese laagri koosseisu kuulusid Anneli Albert, Dagmar Piikov, Indrek Hiiesalu, Kaarel Kimmel, Keit Mürk ja instruktorina Saulius Saikauskas Leedust. Väga maalilises Ala-Artša rahvusparkis tervitas neid sel korral ilm, mis oli kohalike väitel viimase 20 aasta halvim. Sellest hoolimata õnnestus kahe nädala jooksul lisaks kliimamuutuste tõelisuses veendumisele kogeda palju uut ja huvitavat. Tehti oma esimesed sammud nii (hoogsalt taanduval) liustikul kui kõrgetel kaljudel ja omandati esimesi reaalse alpinismi kogemusi. Nähti nii kauneid mäevaateid, kui üleujutusi, kivivaringuid, ning nõukogude mägironijate prügist pärandit. Igati õpetlikult taanduti plaanitud marsruutidelt nii tormituulte, vihma kui liigriskantsete jääpragude eest ning kulutati esimese ilusa ilmaga päev puhates ja läbivettinud varustust kuivatades.

Teise nädala pisut paranenud oludes õnnestus saavutuste nimekirja kanda Boks'i (4240 m) lõunaharja 2A trass (kõigi esimene ronimistipp) ning kunagise NL kõrgeim lihtne tipp Utšitel (4527m) 1B trassilt (elu esimese lumise tipuna).

Vihmaste olude tõttu jäi seekordses Firmi alpilaagris firm kui selline puutumata ning Ala-Artšasse laskuti päev plaanitud varem, just õigel ajal, et nautida viimast sooja duši võimalust. Üle kallaste tõusnud mägijõgi oli äsja elektriühenduse Biškekiga katkestanud.

Alpilaagri teise vahetuse grupp oli aga üpris väike, kõigest üks kõiskond, instruktor Saulius ja õpilased Indrek ning otse Alpidest Matterhorni tipust naasnud Lauri Stern. Teine laager oli ilmaoludelt üsna sarnane, kuid sellest hoolimata jõuti kaheksa mägedes oldud päevaga teha isegi rohkem kui esimese grupiga. Enam harjutati liikumist ja tööd liustikel ning seejärel tõusti Ratsek'a tippu (4150 m) mööda kahte erinevat kaljumarsruuti (2B põhjajarjalt, 2A lõunajarjalt) ning Izõskatel'ile (4400 m) mööda 2A väärilist jäänõlva-idaharja.

Mõningad ebamugavused on ammu unustatud, aga hea emotsioon jäänud. Kindlasti ei jäänud see kellelegi viimaseks korraks mägedele vastu astuda. [Grupi pildialbum](#)

Bezengi alpilaager

Augustis viibis Rees Juurmaa koos lätlastest grupikaaslastega Kaukasuse mäestikku asuvas Bezengi alpilaagris. Poole kuu jooksul kinnistati alpinismialaseid oskusi õppustel ning sooritati neli tõusu väga erinevatel mägedel ja marsruutidel raskuskategooriates kuni 3B.

Mägedes veedetud aja sisse mahtus palju erinevat. Nii ilusat ilma ja kontrollitud tegutsemist kui ka töötamist täieliku ettearvamatus režiimil. Nii lõputuna näivat ronimist varisemisohtlikul kaljuharjal kui ka jäälõhede labürindis manööverdamist. Maitsti nii varem läbiarutatud ja sissetöötatud taktika vilju kui ka kõie purunemist ja kukkumist

kaaslaste julgustuse. Enamasti liiguti heas tempos – seal aga, kus kaotati ajas, võideti kogemuse intensiivsuses. Tänu selle eest instruktor Olegile, kes nõudis eranditult alati, et raske töö teeksid ära õpilased, mitte õpetaja. Tähendagu see kasvõi vigu ja ärevaid hetki.

Bezengi kui piirkond on fantastiline, võimalusterohke ja elurõõmus. Ühe retkega jõuab selle olemusest ainult aimu saada, seega kindlasti polnud seekordne külaskäik viimane. [Põhjalikum ülevaade](#)

Kaljuronimine Dolomiitides

Juuli lõpust augusti alguseni käisid Oleg Ivanov ja Aleksandra Ivanova ronimas Itaalia Dolomiitides.

Ronitud ja matkatud sai Sella kuru, Cortina ning Cinque Torri regioonides. Et külastatud piirkondades on väga palju erinevaid sektoreid iga taseme jaoks, võib kokkuvõttes öelda, et siin saab ronida aastaid.

Kaljuronimine Mallorcal

Septembri lõpus – oktoobri alguses käisid neli firmikat ronimas Mallorcal. Nendeks olid Dagmar Piikov, Kaarel Kimmel, Priit Niibo ja Juhani Almers. Reisi ainsaks eesmärgiks oli ronida ja rõõmu tunda. Mõlemad eesmärgid said täidetud ning kõigele lisaks juhtus ka muid asju. Kui kohale jõudes tervitati neid Aafrikast saabunud troopilise tormiga ja terve esimese päeva sadas vihma nii ülevalt kui ka alt, siis järgnevad päevad õnnestus sisustada vahva ronimisega saare erinevatel kaljudel. [Põhjalikum ülevaade](#)

Klubi lähiaja ettevõtmised

14. novembril veedame päeva Helsingis, Kiipeilyareena ronimiskeskuses.

15. novembril oleme Astangul, kus plaanis rohke ronimine ja köietöö. Täpsem [info!](#)

28.-29. novembril toimub Alpiklubi Firn 56. hooaja lõpetamine. Täpsem [info!](#)

Detsembris toimub TÜSK'i uue boulderseina ehitamine.

Valmis tasub olla rahvusvahelise Mägedepäeva (11.12) tähistamiseks matkaga, samuti klubiõhtuteks mõnes õdusas Tartu kohvikus.